

**НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ
В УМОВАХ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ**

Мельник М.І., Лещух І.В.

У статті обґрунтовано організаційно-інституційні пріоритети та розроблено засоби вдосконалення податкового контролю в контексті підвищення ефективності адміністрування податків в Україні. Запропоновано концептуальну модель гармонізації взаємовідносин учасників податкового контролю. Вказано на пріоритетні напрями проведення масово-роз'яснювальної роботи податковими органами серед платників податків, як стратегічного превентивного методу податкового контролю

Постановка проблеми. Податковий контроль - вагома складова контрольної функції управління державними фінансами, яка займає самостійне місце у системі державного фінансового контролю та включає комплекс заходів для перевірки та моніторингу фінансово-господарської діяльності платників податків з метою забезпечення належного виконання ними податкового законодавства, ефективності адміністрування податків, підвищення податкової дисципліни.

Значимість податкового контролю в умовах трансформаційної економіки посилюється з одного боку - через суттєву залежність бюджетів усіх рівнів від податкових надходжень, з іншого - низьку податкову культуру платників податків. Крім того, не дозволяючи ефективно використовувати обмежені трудові та матеріальні ресурси податкових органів, діюча система податкового контролю створює додаткові витрати і бюрократичні бар'єри для бізнесу, що зрештою обмежує економічний розвиток країни. Відтак, для організації ефективного здійснення податкового контролю в Україні необхідним є подальше вдосконалення нормативно-правової, інформаційної, організаційної, кадрової складових його здійснення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Численні аспекти вивчення науково-практичних проблем організації та здійснення податкового контролю з метою пошуку шляхів їх вирішення знайшли своє відображення в низці праць вітчизняних дослідників, зокрема О. Воронкової [1], О. Доброскок [2], В. Єгарміної [3], А. Ткаченка [11] та ін.

Однак, аналіз наявних праць крізь призму сучасних податкових трансформацій в Україні дозволяє стверджувати про відсутність комплексних методів оцінки та системного моніторингу контрольної-перевірочної роботи податкових органів, конкретних механізмів гармонізації взаємовідносин між платниками податків і податковими органами у процесі здійснення податкового контролю.

Тому, метою статті є обґрунтування методологічних засад та практичних рекомендацій щодо вдосконалення податкового контролю в умовах підвищення ефективності адміністрування податків в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Здійснення податкового контролю - одного з інструментів стабілізації потреб держави у грошових та матеріальних ресурсах, забезпечення планомірного надходження обов'язкових платежів до бюджетів різних рівнів, сьогодні характеризується наявністю певних недоліків та прогалин у контрольно-перевірочній роботі податкових органів. Зокрема, істотним недоліком вітчизняного податкового контролю, порівняно з розвинутими державами, на наш погляд, є недостатні чіткість, взаємоузгодженість та всеохоплюваність нормативно-правового забезпечення податкового контролю, що призводить, серед іншого, до надлишкового витрачання бюджетних коштів на проведення контрольно-перевірочних заходів, неповного і несистемного охоплення об'єктів контролю. Серед іншого, перешкодою оперативному передбаченню та упередженню порушень податкового законодавства є недосконалість ризикоорієнтованої системи відбору платників податків до перевірок в силу неузгодженості практичного застосування податковими органами «**Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання**» [9] та «**Методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)**» [5], в частині вимог щодо віднесення суб'єктів господарювання до одного з трьох ступенів ризику здійснення господарської діяльності (високого, середнього чи незначного) та періодичності проведення планових заходів державного контролю. З огляду на сказане пропонуємо удосконалити «**Методичні рекомендації щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання**» шляхом:

1. Забезпечення віднесення всіх без винятку платників податків до одного з трьох ступенів ризику - високого, середнього або незначного (оцінка контрольно-перевірочної роботи податкових органів Львівської області показала, що у 2012 р. 77,1% підприємств області не були віднесені до жодного ступеня ризику господарської діяльності [4]. Це свідчить про те, що ефективність ризикорієнтованої системи відбору платників податків до перевірок становить 22,9%) з метою забезпечення єдиного порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання, уникнення зростання тягря податкового контролю внаслідок безпідставного призначення перевірок і, в результаті, судових спорів між органами контролю та платниками податків, зниження неформальної (корупційної) складової взаємовідносин суб'єктів бізнесу та податкових органів, зниження трансакційних витрат в економіці загалом.

2. Регламентування граничної кількості критеріїв віднесення суб'єкта господарювання до відповідного ступеня ризику господарської

діяльності на предмет того, щоб останній належав до єдиного ступеня ризику. Разом з тим, процедуру віднесення платника податків до ступеня ризику необхідно зробити прозорою та відкритою задля забезпечення права останнього отримати в офіційному порядку інформацію про його відповідність критеріям, за якими він віднесений до відповідної групи ризику господарської діяльності, а також можливості оскаржити рішення податкового органу.

3. Узгодження періодичності проведення планових заходів податкового контролю з термінами, регламентованими п.12 «Методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)», а саме: для суб'єктів господарювання, що віднесені до середнього ступеня ризику, - не частіше ніж один раз на три роки; для суб'єктів господарювання, що віднесені до незначного ступеня ризику, - не частіше ніж один раз на п'ять років.

Враховуючи те, що у 2012 р. 77,1% суб'єктів господарювання Львівської області не були віднесені до жодної групи ризику [4], насамперед, у зв'язку із неможливістю податковими інспекторами промоніторити всі підприємства через велику кількість критеріїв ризиковості, брак знань, вмінь, навичок тощо, вважаємо необхідним посилити автоматизацію аналітичного та інформаційного супроводження процесів виявлення ризиків господарської діяльності платників податків з метою виключення людського фактора, а отже, і будь-яких зловживань в процесі планування контрольно-перевірочної роботи податковими органами.

«Методикою розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)» передбачено наступні вимоги щодо віднесення суб'єктів господарювання до ступенів ризику: а) до високого ступеня ризику - до 10% суб'єктів господарювання; б) до середнього ступеня ризику - до 30% суб'єктів господарювання; в) до незначного ступеня ризику - 60 та більше відсотків суб'єктів господарювання. Вважаємо доцільним зняти вказані обмеження, оскільки підставою для призначення суб'єкту бізнесу певного ступеня ризику має бути оцінка реального стану його фінансово-господарської діяльності, ризиковості несплати податків тощо.

Податковим кодексом у редакції від 2013 р. передбачено можливість податкових органів здійснювати документальну невідзну позапланову електронну перевірку (далі - електронна перевірка), якою вважається перевірка, що проводиться на підставі заяви, поданої платником податків з незначним ступенем ризику, до контролюючого органу, в якому він перебуває на податковому обліку [8]. Однак, враховуючи низьку частку платників податків з незначним ступенем ризику ухилення від оподаткування (зокрема, питома вага підприємств, віднесених до цієї категорії, у Львівській області в 2012 р. становила 0,7% від загальної кількості діючих в області підприємств [4], знизившись, порівняно з відповідним показником 2007 р., на 0,6 в.п.), вважаємо доцільним проведення електронної пе-

ревірки і платників податків з середнім ступенем ризику ухилення від оподаткування.

Вважаємо, з метою підвищення ефективності адміністрування податків, зниження адміністративного навантаження на бізнес, доцільно пришвидшити процес впровадження сервісу «Електронна камеральна перевірка». Крім цього, пропонуємо законодавчо закріпити можливість здійснення податковими органами документальної невіізної планової електронної перевірки, що дозволить, серед іншого:

1. Контролювати платника податків дистанційно, мінімізуючи втрати його грошових ресурсів та часу, через звільнення останнього від особистого відвідування органів Міністерства доходів і зборів України та мінімізації спілкування з їх працівниками.

2. Здійснювати арифметичний контроль показників податкової звітності.

3. В автоматичному режимі формувати електронне повідомлення за виявленими помилками та надсилати його на електронну адресу платника податків. Останній, на підставі отриманого повідомлення, зможе самостійно коригувати податкову звітність без негативних наслідків у вигляді застосування штрафних санкцій податковими органами.

4. Формувати акт відповідної перевірки в автоматичному режимі.

З метою ефективного проведення документальної невіізної планової електронної перевірки податковими органами пропонуємо законодавчо регламентувати: сутність, порядок, методику та терміни проведення зазначеної перевірки; умови та порядок надання платниками податків інформації, необхідної для здійснення перевірки; умови та порядок використання посадовими особами податкових органів інформації, необхідної для здійснення названої перевірки.

Для платників податків позитивними аспектами проведення документальної невіізної планової електронної перевірки, враховуючи законодавчо регламентовані особливості здійснення електронних перевірок, будуть: а) неможливість винесення податкового повідомлення-рішення за результатами перевірки, а лише складання довідки з описом порушень законодавства платником податків, якщо таке виявлено; б) можливість платника податків перевірити порядок ведення свого податкового обліку без ризику застосування штрафі у разі виявлення порушення, подати уточнюючий розрахунок та збільшити/зменшити свої податкові зобов'язання.

Враховуючи зростання частки податкової звітності, поданої в електронному вигляді, у загальній кількості поданої податкової звітності платниками ПДВ у Львівській області в 2013 р. щодо 2010 р. більш ніж у 2,5 рази та поступовий перехід на електронне звітування інших категорії платників податків (зокрема, станом на 01.10.2013 р. засобами телекомунікаційного зв'язку звітувалося 35% платників єдиного соціального внеску, а в грудні 2013 р. - 82% [6]), проведення документальної невіізної планової

перевірки в електронному режимі дозволить мінімізувати вплив людського фактора на контрольно-перевірочний процес.

Дієвість та ефективність електронних перевірок повинні забезпечуватися наявністю спеціального програмного забезпечення, чіткого алгоритму та відповідних методичних рекомендацій щодо їх здійснення. Відтак, на шляху інтеграції України до світового співтовариства слід гармонізувати чинне вітчизняне податкове законодавство із загальноєвропейськими нормами, удосконалити організаційно-методологічні підходи до функціонування податкової системи, зокрема у сфері здійснення податкового контролю.

Чи не найвагомішими перешкодами для ведення бізнесу в Україні у 2013-2014 рр. стали корупція, бюрократія та нестабільність податкової політики, ступінь впливу яких Всесвітнім економічним форумом оцінено в 15,5%, 13,4% та 11,0% відповідно [10]. Вітчизняна контрольно-наглядова сфера традиційно вважається найбільш сприятливою щодо виникнення корупції. Так, за показником свободи від корупції (Індекс економічних свобод) у 2013 р. Україна зайняла 23 місце серед 177 країн світу. Корумпованість контрольно-перевірочного процесу зростає із 27,6% у 2007 р. до 34,0% - у 2011 р. [10]. Об'єктами корупції в нашій державі стають малі та середні підприємства, у той час, як суб'єкти великого бізнесу під час проходження податкового контролю виступають водночас як суб'єктами так і об'єктами корупції, часто лобіюючи вигідні для себе корупційні норми. Відтак, хабарництво та інші корупційні прояви становлять реальну загрозу ефективності здійснення податкового контролю, обмежують права суб'єктів господарювання, підривають авторитет Міністерства доходів і зборів України як органу державної влади, дискредитують чесних і сумлінних податкових інспекторів та платників податків. Враховуючи сказане, пропонуємо наступні основні заходи подолання корупції в податкових органах:

1. Попередження корупційних правопорушень податковими інспекторами, зокрема, шляхом:

- обов'язкового щорічного (до 1 квітня) подання за місцем роботи (служби) декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік з обов'язковим зазначенням в разі наявності у суб'єкта декларування або члена його сім'ї валютного рахунка в іноземному банку, джерел походження таких коштів;
- максимальної автоматизації процесів всередині податкових органів з метою зведення до мінімуму ймовірності неправомірного використання службового становища окремими працівниками;
- розвиток електронних сервісів, максимальне скорочення персональних контактів між платниками податків та фахівцями податкових органів;
- надання права податковим інспекторам у процесі контрольно-перевірочної роботи доступу до приміщень, документів чи предметів тільки на підставі рішення вищого керівництва, адміністративного суду;

- забезпечення персональної відповідальності керівників податкових органів у кожному регіоні за мікроклімат у колективі та формування негативного ставлення працівників контролюючого органу до корупційних проявів;

- уникнення явищ стягувати штрафи на місці здійснення контрольно-перевірочної роботи зі збереженням порядку сплати штрафів виключно через банківські установи.

2. Виявлення і розкриття корупційних правопорушень шляхом жорсткого внутрішнього антикорупційного контролю, періодичного проведення спеціальних перевірок щодо податкових інспекторів; формування в податкових органах антикорупційної культури шляхом активної профорієнтаційної та профілактичної роботи.

3. Координація здійснення антикорупційної політики та постійний моніторинг корупційної діяльності податковими органами, встановлення осіб, схильних до протиправних дій з подальшим відстороненням потенційних порушників від здійснення контрольно-перевірочної роботи.

4. Здійснення спеціальних перевірок щодо осіб, які претендують на зайняття посад податкових інспекторів щодо притягнення таких осіб до кримінальної відповідальності, в тому числі за корупційні правопорушення, наявності судимості, її зняття, погашення; факту, що особа піддана, піддавалася раніше адміністративним стягненням за корупційні правопорушення; достовірності відомостей, зазначених у декларації про доходи тощо.

5. Не допущення існування планових показників надходжень від штрафів за результатами податкового контролю (наприклад, при планування доходів Державного бюджету за рахунок надходжень від штрафів).

6. Конфіскація у власність держави незаконно отриманого податковими інспекторами майна (пожертв, цінностей, грошових коштів тощо).

7. Посилення захисту осіб, які інформують про підозри у корупційних діях податкових інспекторів під час здійснення контрольно-перевірочної роботи.

8. Посилення антикорупційного контролю вищого керівництва податкових органів, забезпечення безспірного внесення відомостей про всіх без винятку осіб, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення з метою недопущення таких осіб до займання будь-яких державних посад у майбутньому. Крім того, такий Реєстр доцільно зробити відкритим для громадськості.

З метою підвищення якості адміністрування податкових платежів, ефективності здійснення податкового контролю та спрощення умов ведення бізнесу в Україні вітчизняним податковим органам пропонуємо постійно удосконалювати існуючі та запроваджувати нові, більш прогресивні електронні сервіси для платників податків, впроваджувати інновації у сфері онлайн-обміну інформацією, необхідною для контрольно-перевірочної роботи. У перспективі це дозволить скоротити час на роботу з документами, знизити кількість візитів платників податків до податко-

вих органів та мінімізувати безпосереднє спілкування з їх представниками - з одного боку, а з іншого - оптимізувати податковий контрольний процес.

Сьогодні у стадії формування перебуває автоматизована система «Єдине вікно подання електронної звітності», остаточне впровадження якої планується до кінця 2015 р. Цей крок варто відзначити як прогресивний на шляху оптимізації часу та витрат бізнесу на підготовку і подання звітності, а податкових органів - на її отримання та здійснення відповідних контрольних процедур. Крім того, існування «єдиного вікна» сприятиме відкритості діяльності суб'єктів контролю та забезпечить прозорість перевірконого процесу. Однак, для того, щоб вітчизняний бізнес був зацікавленим у добровільному переході на подання електронної звітності, пропонуємо:

- підсилити юридичний захист підприємств, які подають звітність через Інтернет;
- остаточно звільнити підприємства від подання паперового варіанта податкової звітності у разі подання звітності на електронних носіях інформації чи через Інтернет шляхом внесення відповідних поправок до ст. 49 Податкового кодексу України, що дасть змогу скоротити витрати часу на подання такої звітності;
- удосконалити програмне забезпечення для подання та обробки податкової звітності задля забезпечення повноти та правильності передання даних електронним способом, достовірності оцінки та контролю отриманої звітності;
- постійно інформувати та консультувати суб'єктів бізнесу про особливості та переваги електронної форми звітування з метою заохочення та підвищення довіри останніх до використання електронних засобів подання звітності.

Впровадження онлайн-моніторингу звітних даних дозволить суб'єктам господарювання, особливо великим платникам податків, отримувати більшість послуг дистанційно, за допомогою веб-технологій, максимально зменшивши вплив людського фактора на спілкування з податковим органом та отримання податкових послуг, мінімізувавши кількість бюрократичних процедур.

Одне з ключових місць серед проблем забезпечення ефективності податкового контролю в Україні займає проблема гармонізації взаємовідносин між контролюючими органами у сфері оподаткування та платниками податків, оскільки зачіпає інтереси як окремих громадян-платників податків, суб'єктів господарювання, так і держави в особі податкових органів. Враховуючи необхідність гуманізації взаємовідносин учасників контрольного-перевірконого процесу з метою уникнення конфліктів, зняття напруги та утвердження порозуміння між ними, а також забезпечення фінансових інтересів держави та ефективності адміністрування податків і зборів в Україні, нами розроблено концептуальну модель, у якій передбачено поетапне досягнення гармонізації взаємовідносин учасників податкового контролю шляхом

узгодження їх цілей, можливостей та інтересів та вказує на основні наслідки гармонізації як для податкових органів, так і для платників податків (рис. 1).

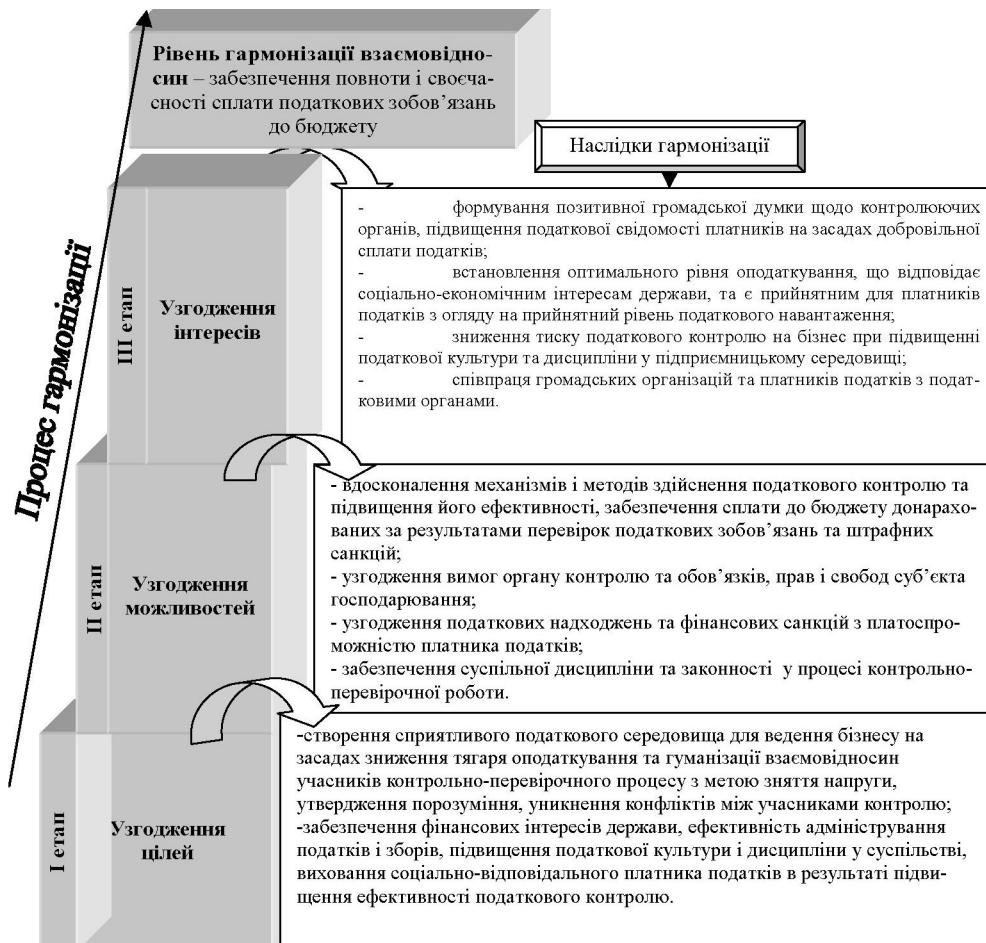

Рис. 1. Концептуальна модель гармонізації взаємовідносин учасників податкового контролю*

*Джерело: розроблено авторами

Крім того, на шляху зниження тягаря податкового контролю на бізнес та гармонізації взаємовідносин учасників контрольно-перевірочного процесу перед податковими органами стоїть завдання удосконалення діючих, запровадження та розвиток нових форм і методів масово-роз'яснювальної роботи з метою підвищення ефективності адміністрування податків і зборів в Україні, створення в суб'єктах господарювання сприятливого ставлення до контролюючих органів, забезпечення прозорості здійснення контрольно-перевірочної роботи, компетентності та поінформованості платників податків з питань податкового контролю, досягнення добровільності виконання платниками податків своїх податкових зобов'язань. Тому, з метою активізації комунікації податкових органів з платниками податків доцільно конкретизувати регламентовані завдання та

функції Інформаційно-комунікаційних управлінь територіальних податкових органів шляхом доповнення до існуючого переліку наступних заходів з організації та проведення масово-роз'яснювальної та профілактичної роботи:

1. Оформлення та постійне оновлення інформаційних стендів та профільного шеб-сайту податкового органу. Разом з тим, для якісного обслуговування платників доцільно було б існуючі на порталі Міністерства доходів і зборів України електронні сервіси (станом на 01.04.2014 р. таких сервісів функціонувало 13) доповнити розділом «Податковий контроль», де платники податків могли б ознайомитися з формами, видами, методикою та особливостями здійснення різних видів податкових перевірок, підставами та процедурою оскарження рішень контролюючих органів за результатами податкового контролю тощо.

2. Висвітлення інформації у засобах масової інформації та на профільному web-сайт щодо напрямів та результатів контрольно-перевірочної та аналітичної роботи податкових органів у розрізі півріч та за календарний рік із зазначенням основних проблем та перспектив здійснення податкового контролю (на сьогодні така інформація подається дуже стисло у межах Звіту про виконання Плану основних питань економічної та контрольної роботи Державної податкової служби за відповідний рік).

3. Надання консультацій та роз'яснень шляхом розміщення інформаційних матеріалів у періодичних друкованих виданнях, на телебаченні, радіо, веб-сайті податкових органів, випуск спеціальних видавничих проєктів, СО-довідників тощо (зокрема, щодо використання платниками податків електронних сервісів при поданні податкової звітності, особливостей її контролю та аналізу).

4. Проведення особистих прийомів платників податків керівництвом податкового органу, семінарів, прес-конференцій, брифінгів, сеансів телефонного зв'язку, зустрічей представників податкових органів з трудовими колективами суб'єктів господарювання та інше щодо висвітлення нововведень у податковому законодавстві з метою правильного та точного їх розуміння платниками податків. Особливо ефективним є застосування індивідуального підходу при роботі з великими платниками податків.

5. Організація випуску та розповсюдження серед платників податків (виключно за бажанням останніх) друкованої продукції з питань податкового контролю, соціальної реклами.

6. Оперативне інформування контролюючими органами платників податків з питань податкового контролю. Зокрема: висвітлення у засобах масової інформації об'єктивної та різнобічної інформації про діяльність Управлінь податкового контролю територіальних податкових органів, результатів здійснення ними контрольно-перевірочної роботи (при умові, що така інформація не є комерційною чи службовою таємницею), аналіз ефективності здійснених податкових перевірок та узагальнення найтипівіших правопорушень, виявлених за їх результатами, характеристика мір покарання за вчинені податкові правопорушення.

7. Проведення анкетування платників податків Інформаційно-комунікаційними управліннями територіальних податкових органів (на-

приклад, під час проведення семінарів, лекцій, круглих столів, зустрічей з трудовими колективами підприємств (організацій, установ), відвідування громадянами податкових органів), узагальнення їх пропозицій стосовно вдосконалення податкового контролю, що дозволить визначати не лише проблемні питання контрольно-перевірочного процесу, які спричиняють незадоволення і нарікання платників податків, а й виявляти недоліки в роботі податкових інспекторів. Узагальнення результатів таких анкетувань сприятиме прийняттю виважених управлінських рішень, усуненню недоліків в організації та проведенні контрольно-перевірочної роботи.

8. Ведення системної профілактичної роботи серед майбутніх потенційних платників податків (у навчальних закладах, центрах підготовки кадрів при службах зайнятості населення тощо) з метою одержання останніми базових знань у галузі оподаткування.

На шляху гармонізації взаємовідносин між податковими органами та платниками податків у процесі здійснення податкового контролю слід, також, посилити просвітницьку діяльність органів контролю, спрямовану на забезпечення розуміння суспільством того факту, що для громадян сплата податків - це конституційний обов'язок, для бізнесу - соціальна відповідальність.

Висновки. Сучасна практика здійснення податкового контролю ще не повною мірою відповідає принципу дешевизни та ефективності податкової системи. Тому, впровадження в практику організації та здійснення податкового контролю запропонованих рекомендацій щодо вдосконалення контрольно-перевірочної роботи в Україні забезпечить підтримання балансу інтересів платників податків і податкових органів, що сприятиме підвищенню рівня дотримання податкового законодавства, добровільності сплати податків та ефективності податкової системи в цілому.

Література:

1. Воронкова О.М. Особливості податкового контролю в умовах дії Податкового кодексу України: форми та методики реалізації/ О.М. Воронкова//Інноваційна економіка - 2012. - № 2. - С. 239-243.
2. Доброскок О. В. Податковий контроль та його ефективність: навч.посібник. - К.: Алерта, 2012. - 238 с.
3. Єгарміна В. Д. Податковий контроль: теоретичні засади і практика / В. Д. Єгарміна // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2011. - № 1. - С. 166 - 176.
4. Звіт про виконання Плану основних питань економічної та контрольної роботи Державної податкової служби у Львівській області на 2012 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://lv.minrd.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti/>
5. Методика розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю): Постанова Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 752 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/752-2013-%D0%BF>.

6. Офіційний сайт Головного управління Міністерства доходів і зборів у Львівській області [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://lv.minrd.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.weforum.org
8. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання: **Наказ Міністерства доходів і зборів України від 27 червня 2012 року № 553** [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/3964-553.html>.
10. Стан корупції в Україні. Порівняльний аналіз загальнонаціональних досліджень: 2007-2009, 2011. Звіт за результатами соціологічних досліджень [Електронний ресурс]. - Київ, 2011. - 47с. - Режим доступу: http://uniter.org.ua/data/block/corruption_in_ukraine_2007-2009_2011_ukr.pdf.
11. Ткаченко А.В. Теоретичні основи податкового контролю та практичні рекомендації щодо його вдосконалення/А.В. Ткаченко//Науковий вісник ЧДІЕУ. - 2012. - № 3 (15). - С. 247-253.

Abstracts

Melnik MI, Leschukh IV

Areas of improvement tax under control increasing efficiency tax administration in Ukraine

In the article the organizational and institutional priorities and developed a means of improving tax control in the context of improving the efficiency of tax administration in Ukraine. A conceptual model of relations between members of harmonization of tax control. Specified in the priority areas of mass-outreach among tax authorities tax payers, as a strategic preventive methods of tax control.